

دستور العمل نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد و دکتری

دستورالعمل نگارش پایان‌نامه^۱ کارشناسی ارشد و دکتری

جهت هماهنگی پایان‌نامه‌های ارائه شده در دانشگاه لازم است که دانشجویان نکات زیر را در تهیه و نگارش پایان‌نامه خود رعایت کنند:

۱- بخشهای پایان‌نامه و ترتیب قرارگیری آنها

پایان‌نامه تهیه شده باید حاوی بخشهای زیر با ترتیب ذکر شده باشد:

- صفحه بسم الله الرحمن الرحيم
- صفحه ارزیابی پایان‌نامه توسط هیات داوران (طبق فرم پیوست)
- صفحه عنوان (مطابق فرم پیوست)
- تقدیم (اختیاری)
- تقدیر و تشکر
- تقدیر از حمایت مالی (در صورت لزوم)
- چکیده فارسی (حداکثر در یک صفحه)
- فهرست مطالب (شامل عناوین اصلی و فرعی فصل‌ها)
- فهرست جدول‌ها (در صورت وجود)
- فهرست شکل‌ها (در صورت وجود)
- فهرست روابط ریاضی (در صورت وجود)
- فهرست علائم و اختصارات (در صورت وجود)
- فصل‌های پایان‌نامه شامل:

۱- فصل اول (مقدمه)

۲- فصل دوم (بررسی منابع علمی)

۳- فصل سوم (مواد و روشها)

۴- فصل چهارم (نتایج)

۵- فصل پنجم (بحث)

۶- نتیجه گیری کلی

۷- پیشنهادها

* دانشجویان می‌توانند با نظر استاد راهنما بخش نتایج و بحث را به صورت یک فصل بنویسند.

- پی‌نویس‌ها (در صورت وجود)
- فهرست منابع
- پیوست‌ها (در صورت وجود)

^۱ در این مجموعه کلمه پایان‌نامه به رساله دکتری نیز اطلاق می‌شود.

- چکیده انگلیسی (حداکثر در یک صفحه)
- صفحه عنوان انگلیسی (مطابق فرم پیوست)
- فرم دریافت پایان نامه برای ارسال به پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

۲- شیوه نگارش

تمام قسمتهای پایان‌نامه باید فاقد غلط‌های املائی بوده و در آن از کلمات و عبارتهای سلیس و روان استفاده شود. همچنین سعی شود از واژه‌های فارسی به جای واژه‌های غیر فارسی استفاده شود (فرهنگ‌های انگلیسی به فارسی منتشر شده توسط فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران می‌توانند در این زمینه مورد استفاده قرار گیرند). رعایت قواعد دستور زبان فارسی همچنین قواعد آیین نگارش نیز کاملاً ضروری است. به عنوان مثال رعایت نکات زیر الزامی است:

- در نوشتار کلماتی مانند "می‌شود"، "می‌گردد"، "تازه‌ها" و ... بین حرف "ی" و حرف بعدی همچنین بین دو حرف "ه" از نیم فاصله استفاده گردد و از نوشتن این کلمات به صورت "میشود" و یا "می‌شود" خودداری شود.
- بعد از قرار دادن علامت نقطه یا کاما یک کاراکتر فاصله منظور شود. ولی قبل از آنها نباید فاصله باشد.
- شروع هر پاراگراف به اندازه نیم سانتی‌متر داخل‌تر قرار داشته باشد.
- در نگارش به جای علامت "ء" از حرف "ی" و یا "أ" استفاده شود. مثال: به جای "اجزاء" از اجزای به جای هیئت از هیأت استفاده شود.
- کلماتی که فارسی آنها تلفظ انگلیسی همان کلمه است زمانی که جمع بسته می‌شوند علامت "ها" جمع به‌صورت جدا و با یک نیم فاصله نوشته می‌شود: مثال ژن‌ها

علاوه بر موارد ذکر شده در کل پایان‌نامه نکات زیر رعایت گردد:

۲-۱- کاغذ مورد استفاده

کلیه قسمت‌های پایان‌نامه باید روی کاغذ سفید مرغوب (بصورت تکرر) تایپ گردد و ابعاد کاغذ مورد استفاده $29/7 \times 21/0$ سانتی‌متر (کاغذ A₄) باشد.

۲-۲- فاصله‌گذاری و حاشیه‌بندی

فاصله سطرها در تمامی پایان‌نامه برابر یک و نیم سانتی‌متر می‌باشد. حاشیه سمت راست و بالا مساوی ۳ سانتی‌متر و حاشیه سمت چپ و پایین برابر ۲/۵ سانتی‌متر منظور می‌شود. این حاشیه‌ها باید در سرتاسر پایان‌نامه رعایت شود. در صورتی که در برخی موارد اندازه شکل‌ها یا جدول‌ها بزرگ‌تر از فضای داخل حاشیه باشد، با کوچک کردن آنها و یا با استفاده از کاغذ A₃ (به صورت تاخورد) و یا چاپ متن بصورت Landscape، حاشیه رعایت می‌گردد.

۲-۳- شماره‌گذاری صفحات و شماره‌گذاری عناوین متن اصلی

شماره صفحات آغازین (از فهرست مطالب تا اول مقدمه) به حروف نوشته می‌شوند مانند: (الف، ب، ج و ...) و پس از آن تمامی صفحات متن اصلی که از مقدمه شروع می‌شود با اعداد شماره‌گذاری می‌شوند. شماره‌گذاری صفحات شامل صفحه‌های محتوی شکل، جدول، منابع، و پیوست‌ها نیز می‌گردد. شماره صفحات بعدی با عدد در

پایین صفحه بصورت وسط چین قرار می گیرد. اولین صفحه هر فصل (صفحه عنوان) نیز دارای شماره پنهان خواهد بود.

در داخل متن اصلی بخش‌ها و زیربخش‌ها به عدد شماره‌گذاری می‌شوند. به طوری که شماره فصل در سمت راست و شماره بخش، بعد از آن آورده می‌شود. مثلاً ۲-۳-۴ بیان‌کننده زیربخش ۴ از بخش ۲ از فصل ۳ است.

۲-۴- جدول‌ها و شکل‌ها

تمامی شکل‌ها (تصویرها، نمودارها، منحنی‌ها) و جدول‌ها باید با کیفیت مناسب تهیه شوند، به گونه‌ای که کپی تهیه شده از آنها از وضوح کافی برخوردار باشد. تصویرها، نمودارها و منحنی‌ها با لفظ شکل نامیده می‌شوند. تمامی شکل‌ها و جدول‌ها باید به ترتیب قرارگیری در هر فصل شماره‌گذاری شوند. مثلاً "برای جدول‌های فصل ۲، جدول ۱-۲، جدول ۲-۲ و ... برای جدول‌های فصل ۳، جدول ۱-۳ و ... عنوان جدول در بالای آن و عنوان شکل در زیر آن ذکر می‌گردد. عنوان جدول یا شکل باید کاملاً گویا بوده و خواننده بدون مراجعه به متن متوجه منظور نویسنده شود. چنانچه جدول یا شکلی از مرجعی آورده شده است، مرجع در عنوان جدول یا شکل ذکر می‌گردد. همچنین لازم است به کلیه شکل‌ها و جدول‌ها، در متن ارجاع شده باشد. مثال: (برگرفته از اقدامی و همکاران، ۱۳۸۹)

۲-۵- زیرنویس‌ها

در صورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را می‌توان به صورت زیرنویس در همان صفحه ارائه نمود. در این صورت عبارت یا واژه توسط شماره‌ای، که به صورت کوچک در بالا و سمت چپ آن چاپ می‌شود، مشخص شده و در زیرنویس توضیح مربوط به آن شماره ارائه می‌شود. مطالب زیرنویس نباید از سه سطر بیشتر شود. چنانچه زیرنویس بیش از چهار سطر است، باید به بخش پی‌نویس‌ها در آخر پایان‌نامه منتقل گردد.

۲-۶- ذکر اعداد در متن

در مورد اعداد صحیحی که در داخل متن نوشته می‌شود (غیر از جدول‌ها و نمودارها) هرگاه عدد کمتر از ۱۰ باشد با حروف نوشته می‌شود، مثل چهار یا هفت؛ و هرگاه ۱۰ و بزرگتر از ۱۰ باشد به صورت عدد نوشته می‌شود، مثل ۴۶ یا ۱۳. اگر شروع جمله با عدد است به صورت حروف نوشته خواهد شد. در صورتی که بعد از عدد واحدی نوشته می‌شود آن عدد بصورت عددی نوشته می‌شود مثل ۸ کیلوگرم. برای مشخص کردن دامنه داده‌ها از کلمه "تا" استفاده می‌شود مثل ۱۳ تا ۱۸. برای مشخص کردن اعداد اعشاری از (/) استفاده می‌شود مثل ۱/۴، و چنانچه درصد مورد نیاز است بجای علامت % از کلمه درصد در سمت چپ عدد استفاده می‌شود. مثال ۴۴ درصد.

۲-۷- ذکر اسامی علمی در متن

کلیه اسامی علمی موجودات زنده در متن پایان‌نامه به صورت لاتین نوشته می‌شود. هر نام علمی از دو بخش نام جنس، نام گونه به همراه نام مؤلف (در اغلب موارد) تشکیل شده است که نام جنس و گونه به صورت مورب (

ایتالیک) و نام مؤلف به صورت معمول نوشته می‌شود. در متن زمانی که برای اولین بار به نام علمی اشاره می‌شود نام به صورت کامل آورده می‌شود ولی در دفعات بعد نام جنس به صورت مخفف نوشته می‌شود و نیازی به ذکر نام مؤلف نیست.

مثال: (نام علمی گندم نان) برای بار نخست *Triticum aestivum* L. و در دفعات بعدی *T. aestivum* خواهد بود. در صورت لزوم اسم زیر گونه قبل از نام مولف بصورت ایتالیک آورده می‌شود.

۲-۸- نحوه ارجاع‌دهی منابع در متن

در متن مراجع با نام و سال ذکر شود. در ضمن نحوه ارجاع‌دهی منابع انگلیسی و فارسی متفاوت بوده و به شرح زیر است.

منابع فارسی:

اگر تعداد افراد تا دو نفر باشد نام خانوادگی هر دو ذکر شود و اگر تعداد افراد بیش از دو نفر باشد ابتدا نام خانوادگی نفر اول ذکر شده و سپس کلمه " و همکاران " ذکر شود.

مثال:

جعفری (۱۳۸۹) با کاربرد هورمون سیتوکینین در آزمایش خود نتیجه گرفت.....

هورمون سیتوکینین محرک رشد گیاهی است (جعفری، ۱۳۸۹).

محمدی و یآوری (۱۳۸۸) همبستگی مثبت و معنی‌داری.....

اصغری و همکاران (۱۳۸۷) اعلام کردند مهمترین علت کاهش فتوسنتز .....

..... یکی از عوامل مهم تعیین هدایت روزنه‌ای است (احمدی و همکاران، ۱۳۸۲).

نکته: اگر مراجعی که در آخر جمله یا داخل متن ذکر می‌شوند بیش از یک مورد باشند منابع را به ترتیب سال آنها از قدیم به جدید قرار می‌دهیم.

سلیمانی (۱۳۸۵) همچنین محمدی و اصلانی (۱۳۸۸) اشاره کرده‌اند که میزان عملکرد دانه ...

... کاهش تولید شیر بر اثر تنش گرما است (افتخاری، ۱۳۸۲ و راهنما و همکاران، ۱۳۸۸)

در صورتی که در همان سال از یک مولف چند منبع استفاده شود منابع به صورت ..... a,b ویا الف ، ب و.... آورده می‌شود.

منابع انگلیسی:

در مورد منابع انگلیسی اگر نام شخص در متن جمله آورده شود نام شخص به صورت فارسی نوشته شده و سپس در پاورقی به صورتی که در بخش زیرنویسها توضیح داده شد به صورت انگلیسی آورده می شود. ولی اگر نام نویسنده در انتهای جمله ذکر گردد نام نویسنده به صورت انگلیسی نوشته می شود. نحوه آوردن اسامی مانند حالت قبل است با این تفاوت که به جای کلمه همکاران اصطلاح *et al.* آورده می شود.

هاپکینز^۲ (۲۰۰۸) مهمترین عامل کاهش کارایی فتوسنتز را .....

... هزینه بر بودن ارزیابی عملکرد از دیگر مشکلات این نوع آزمایشات است (Clark, ۱۹۹۱).

... که ژنهای کنترل کننده آن هنوز مشخص نیست (Lilley and Ludlow, ۱۹۹۶).

... با بروز تنش کارایی آن کاهش می یابد (Richards et al., ۲۰۰۹).

در مورد جدا کردن رفرنس های متوالی انگلیسی در انتهای جمله از ؛ استفاده می شود.

۲-۹- سیستم واحدها

سیستم واحدهای مورد استفاده در پایان نامه، سیستم بین المللی متریک (SI) می باشد. در صورت استفاده از واحدهای دیگر معادل متریک آن در پاورقی درج گردد.

۲-۱۰- اندازه و نوع قلم‌های مورد استفاده

جهت هماهنگی و یکنواخت شدن پایان نامه‌ها قلم‌های انتخابی برای تایپ متون فارسی B Lotus و برای متون انگلیسی Times New Roman و با اندازه‌های ذکر شده در جدول زیر انتخاب شوند.

اندازه قلم		نوع متن
انگلیسی	فارسی	
۱۶\Bold	۱۸ سیاه	عنوان‌ها و نام فصل‌ها
۱۴\Bold	۱۶ سیاه	بخش‌ها (عنوان‌های تک‌شماره‌ای) -۲
۱۳\Bold	۱۵ سیاه	زیربخش‌ها (عنوان دو شماره‌ای) ۱-۲
۱۲\Bold	۱۴ سیاه	عنوان سه شماره‌ای و بیشتر ۲-۱-۲
۱۲	۱۴	متن اصلی
۱۰	۱۱	زیرنویس
۱۲	۱۴	منابع و مآخذ (بصورت single)
۱۲	۱۴	چکیده (بصورت single)
۱۰	۱۲	شماره و عنوان جدول‌ها و شکل‌ها

۲-۱۱- روابط ریاضی و فرمول‌ها

فرمول‌ها در هر فصل به طور جداگانه و به ترتیبی که در متن می‌آیند در داخل پرانتز به عدد شماره‌گذاری می‌شوند. به طوری که شماره فصل در سمت راست و شماره فرمول بعد از آن آورده می‌شود. طبق نمونه زیر:

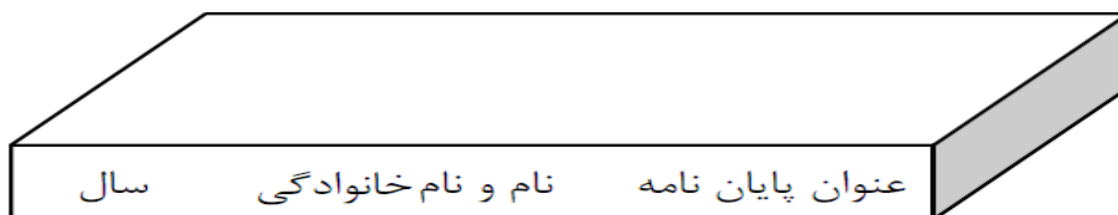
$$F = ma \quad (۱ - ۵)$$

که بیان‌کننده رابطه ۵ از فصل اول است. مرجع هر رابطه را می‌توان قبل از آن و یا در کنار آن ذکر نمود. بعد از هر رابطه کمیت‌های مورد استفاده در آن به همراه ذکر آحاد فرمول توضیح داده می‌شود. در صورت تکرار فرمول به شماره رابطه ارجاع داده خواهد شد.

۲-۱۲- مشخصات جلد پایان نامه و رساله

- جنس جلد از مقوا با ضخامت ۲ تا ۳ میلیمتر، با روکش چرم مصنوعی (گالینگور) می باشد.
- قطع جلد نیم سائتی متر بزرگتر از قطع کاغذ می باشد.
- نوشته های روی جلد به صورت زرکوب چاپ می گردد.
- مشخصات پایان نامه بر رو و پشت جلد به ترتیب به صورت پیوست ۱ و ۴ باشد.
- مشخصات پایان نامه بر روی کناره پایان نامه به صورت شکل زیر درج گردد. در صورتی که تمام عنوان در این قسمت جا نشد تا حد ممکن عنوان نوشته می شود سپس سه نقطه گذاشته می شود.

۳- اطلاعات کلی در مورد محتویات و نحوه نگارش هریک از بخش های پایان نامه

پایان نامه شامل قسمتهای زیر است. توصیه می شود تعداد صفحات هر پایان نامه کارشناسی ارشد حداکثر ۱۰۰ صفحه و پایان نامه دکتری ۱۵۰ صفحه باشد.

۳-۱- صفحه بسم ا.. الرحمن الرحیم

این صفحه به شکل ساده صفحه آرایبی گردد و از به کار بردن کادر و تزئینات مختلف خودداری گردد.

۳-۲- صفحه عنوان

صفحه عنوان شامل آرم دانشگاه زنجان، نام دانشکده، نام و نام خانوادگی نویسنده، اساتید راهنما و مشاور و تاریخ دفاع از پایان نامه یا رساله می باشد. (طبق فرم پیوست شماره ۲)

چون عناوین پایان نامه ها در بانکهای اطلاعاتی ماشینی و دستی حفظ می شود لازم است ضمن رسا بودن، مختصر باشند. یک پایان نامه یا رساله نمی تواند بیش از یک عنوان داشته باشد و عنوان تصویب شده با عنوان درج شده در پایان نامه باید عیناً یکی باشد.

۳-۳- صفحات تقدیم و تقدیر

هر کدام از این صفحات باید در یک صفحه جدا تهیه شود.

۳-۴- چکیده فارسی

چکیده پایان‌نامه یا رساله باید در یک صفحه باشد و در نگارش آن نکات زیر رعایت گردد:

- در چکیده باید از کلمات و عبارتهای سلیس و گویا استفاده نمود.
- چکیده باید خود به تنهایی و مستقل از متن پایان‌نامه گویا باشد و باید شامل هدف تحقیق، روش کلی تحقیق، نتایج مهم و نتیجه گیری کلی باشد و در آن از اشاره به جدول‌ها و شکل‌های پایان‌نامه یا رساله خودداری شود. در چکیده همچنین باید از ذکر منابع خودداری گردد.
- چکیده مانند قسمت‌های دیگر پایان‌نامه باید فاقد غلط‌های املایی، نگارشی و دستور زبانی بوده و پیوستگی مطالب آن کاملاً رعایت شود.

- در چکیده از ذکر تاریخچه، زمینه تحقیق، پیشینه تحقیق و توصیف تکنیک‌های بدیهی خودداری گردد.

- در چکیده سعی شود بیشتر بر روی یافته‌های جدید، اصطلاحات یا فرضیه‌های جدید، همچنین نتایج و پیشنهادات تمرکز گردد.

- در چکیده باید از درج مشخصات مربوط به پایان‌نامه (مانند عنوان، نویسنده و...) خودداری شود.

- در انتهای چکیده باید کلمات کلیدی آورده شود. کلمات کلیدی راهنمای نکات مهم موجود در پایان‌نامه یا رساله هستند و همچنین برای طبقه‌بندی و جستجوی پایان‌نامه یا رساله مورد استفاده قرار می‌گیرند. بنابراین باید تا حد ممکن کلمات یا عباراتی انتخاب شوند که ماهیت و محتوی کار را به وضوح روشن کند. در ضمن سعی شود از کلماتی که در عنوان به کار رفته‌اند استفاده نشود. تعداد کلمات کلیدی نباید بیشتر از ۷ کلمه باشد.

۳-۵- فهرست‌ها

- فهرست مطالب، علائم و نشانه‌ها، جدول‌ها و شکل‌ها به ترتیب بعد از چکیده قرار می‌گیرند. در فهرست مطالب صفحات قبلی (عنوان، تقدیم، تشکر، چکیده و...) ذکر نمی‌شود. در فهرست مطالب همچنین فهرست جدول‌ها، شکل‌ها و علائم با ذکر شماره صفحه شروع نوشته می‌شود. عناوین ذکر شده در فهرست باید عین عناوین در داخل متن اصلی باشد. فهرست منابع و ضمایم که به دنبال متن اصلی پایان‌نامه قرار می‌گیرند به صورت تیتري مجزا از فصول دیگر در فهرست مطالب نوشته می‌شوند.

۳-۶- مقدمه

- مقدمه اولین بخش یا فصل از ساختار اصلی پایان‌نامه است و هدف از نوشتن آن این است که برای خواننده بصورت روشن و ساده اهمیت و موضوع تحقیق را بیان نماید. بخش مقدمه با ارائه سوابق، شواهد تحقیقی و اطلاعات موجود (با ذکر منبع) به صورت منظم و هدف‌دار خواننده را جهت داده و به سوی اهداف مورد نظر هدایت می‌کند.

در انتهای بخش مقدمه اهداف تحقیق ذکر می‌گردد.

۳-۷- بررسی منابع

در این قسمت به بررسی مطالعات انجام شده در مورد موضوع تحقیق پرداخته می‌شود. در این قسمت باید از اطلاع کلام خودداری شود و مواردی که خواننده به راحتی می‌تواند در منابع دیگر به آن دسترسی داشته باشد ذکر نگردند و در این موارد فقط به ذکر منابع جهت مطالعه بیشتر بسنده شود.

۳-۸- مواد و روش ها

در این قسمت از پایان‌نامه روش تحقیق یا حل مسئله ذکر می‌گردد. در این قسمت باید مواد و روش‌های مورد استفاده (شامل مواد، دستگاهها، تکنیک‌ها، صفات مورد ارزیابی، تصاویر، روشهای نمونه‌گیری و تجزیه و تحلیل آماری، نرم افزارهای مورد استفاده و.....) به طور کامل و واضح شرح داده شده و با این حال لازم است از ذکر مطالب بدیهی پرهیز گردد. ولی اگر روش جدیدی در تحقیق استفاده شده است لازم است که به طور کامل شرح داده شود.

۳-۹- نتایج، بحث

نتایج و بحث شامل درج یافته‌های تحقیق، بحث مستدل (با ذکر منبع) و نتیجه‌گیری خواهد بود. نتایج و بحث را می‌توان با هم یا ترجیحا جداگانه تدوین کرد. جدول‌ها و شکل‌ها در نتایج و بحث نباید دارای اطلاعات مشابه یا تکراری باشند، داده‌های جدول نباید به صورت منحنی یا نمودار تکرار شوند.

۳-۱۰- نتیجه‌گیری کلی

در این قسمت جمع‌بندی نهایی از کل نتایج به دست آمده صورت می‌گیرد.

۳-۱۱- پیشنهادها

در این بخش محقق پیشنهادهای خود جهت انجام تحقیقات بعدی را بر اساس اطلاعات به دست آمده در تحقیق خود ارائه می‌کند.

۳-۱۱- فهرست منابع

منابع مورد استفاده بر حسب حروف الفبای نام خانوادگی نگارنده (یا اولین نگارنده برای منابعی که بیش از یک نگارنده دارند) زیر هم آورده می‌شوند. چنانچه از یک نگارنده چندین منبع مورد مراجعه قرار گرفته باشد، ترتیب درج آن‌ها بر حسب سال انتشار، از جدید به قدیم خواهد بود. اگر از نگارنده‌ای چندین منبع همسال وجود داشته باشد، با گذاشتن حروف a، b و c یا الف، ب، ج و..... در جلو سال انتشار از یکدیگر متمایز خواهند شد. در صورتی که مقالات منفرد و مشترک از یک نگارنده ارائه شود، ابتدا مقالات منفرد و

سپس مقاله‌های مشترک آورده می‌شود. مقالات مشترک بر اساس ترتیب حروف الفبای نام نگارندگان بعدی مرتب می‌شوند.

در مورد مقاله منفرد به ترتیب نام خانوادگی نگارنده، حرف اول اسم کوچک نگارنده، تاریخ انتشار مقاله، عنوان مقاله، عنوان اختصاری یا کامل مجله، شماره جلد، و اولین و آخرین صفحه مقاله خواهد آمد. اگر تعداد نگارندگان بیش از یک نفر باشد ابتدا نام خانوادگی نگارنده اول و حرف اول اسم کوچک نگارنده اول آورده می‌شود سپس نام خانوادگی نگارنده دوم و بعد از آن حرف اول اسم کوچک نگارنده دوم آورده می‌شود و اگر تعداد افراد بیش از دو نفر باشد اسامی بقیه افراد نیز مانند نگارنده دوم اضافه می‌شود.

در مورد کتاب به ترتیب نام خانوادگی و سپس حرف اول اسم کوچک نگارنده، تاریخ انتشار، عنوان کامل کتاب، شماره جلد، نام ناشر، محل انتشار و تعداد کل صفحات کتاب خواهد آمد. در مورد مقاله یا کتاب‌هایی که بیش از یک نفر نویسنده دارند به ترتیب نام خانوادگی و حرف اول اسم اولین نویسنده و سپس اول اسم دومین و ... نویسنده و پس از آن نام خانوادگی آن‌ها ذکر می‌شود. در مورد مقاله‌ای که از یک مجموعه استخراج شده است، بعد از ذکر نام نگارنده (گان) و سال انتشار کتاب عنوان مقاله نوشته می‌شود و پس از قرار دادن یک نقطه و حرف "ص" یا "PP" شماره صفحه‌های آغاز و پایان آن قسمت با خط فاصله میان این دو، یک نقطه گذاشته می‌شود. سپس با نوشتن عبارت "در" و گذاشتن دو نقطه، نام ویراستار(ان) کتاب، عبارت ویراستار(ان) در داخل پرانتز، عنوان کتاب، شماره جلد، نام ناشر و محل چاپ خواهد آمد. در منابع مشابه خارجی به جای "در"، "in" نوشته شده و بعد از نام ویراستاران "ed." یا "eds." مخفف "editor" یا "editors" آورده می‌شود.

در مورد مرجعی که نویسنده آن مشخص نیست به جای نام نگارنده کلمه "بی‌نام" و در مرجع خارجی کلمه "Anonymous" ذکر خواهد شد.

منبع یا منابعی که ترجمه باشند، در فهرست منابع بایستی ابتدا نام نویسنده (گان) اصلی ذکر شود. سپس سال انتشار، عنوان کامل اثر و بعد از آن عبارت ترجمه: و سپس نام مترجم (ین) ذکر شود و بعد از آن شماره جلد، نام ناشر، محل انتشار و تعداد کل صفحات کتاب خواهد آمد.

در نوشتن عنوان مجلات حتماً باید یا در تمام موارد نام کامل مجله عنوان گردد و در مورد مجلات

انگلیسی مخفف صحیح نام مجله نیز می‌تواند درج گردد. برای اطلاع از مخفف صحیح نام مجلات می‌توان از سایت زیر و یا سایتهای مشابه استفاده کرد (در هر حال یکنواختی عنوان مجلات انگلیسی باید حفظ گردد):

<http://library.caltech.edu/reference/abbreviations>

در ادامه به ذکر مثالهای مختلف در این زمینه پرداخته می‌شود.

مقالات در مجله‌های علمی استاندارد

- امیدوی تبریزی، ا. ح. ۱۳۸۱. همبستگی بین صفات و تجزیه علیت برای عملکرد دانه و روغن در گلرنگ بهاره. نهال و بذر. ۱۸(۲): ۲۲۹-۲۴۰.

- سی وسه مرده، ع.، احمدی، ع.، پوستینی، ک. و ابراهیم زاده، ح. ۱۳۸۳. عوامل روزنه‌ای و غیر روزنه‌ای کنترل کننده فتوستتوز و ارتباط آن با مقاومت به خشکی در ارقام گندم. مجله علوم کشاورزی ایران. ۳۵(۱): ۹۳-۱۰۶.

Bordoli, J. M. and Mallarino, A. P. ۱۹۹۸. Deep and shallow banding of phosphorous and potassium as alternatives to broadcast fertilization for no-till corn. *Agronomy Journal*. ۹۰: ۲۷-۳۳.

Brodribb, T. ۱۹۹۶. Dynamics of changing intercellular CO₂ concentration (C_i) during drought and determination of minimal function C_i. *Plant physiology* ۱۱۱: ۱۷۹-۱۸۵.

Ozturk, A. and Aydin, F. ۲۰۰۴. Effect of water stress at various stages on some quality characteristics of winter wheat. *Journal of Agronomy and Crop Science*. ۱۹۰: ۹۳-۹۹.

مقالات در نشریات غیر انگلیسی با چکیده انگلیسی

Rosolem, C. A., Silverio, J. C. O. and Primaves, O. ۱۹۸۲. Foliar fertilization of soybean: II. Effects of NPK and micronutrients. (In Portuguese with English abstract.) *Pesq. Agropec. Bras.* ۱۷: ۱۵۵۹-۱۵۶۲.

کتاب

کتاب تألیفی به زبان فارسی

خدابنده، ن. ۱۳۷۷. زراعت غلات. انتشارات دانشگاه تهران، تهران.

امید بیگی، ر. ۱۳۸۵. تولید و فراوری گیاهان دارویی. جلد دوم. انتشارات آستان قدس رضوی. مشهد.

کتاب ترجمه

پولمن، جی. ام. و اسلپر، دی. ای. ۱۳۸۰. اصلاح گیاهان زراعی. ویرایش چهارم. ترجمه ارزانی، ا. مرکز نشر. دانشگاه صنعتی اصفهان. اصفهان.

کتاب انگلیسی

Dzombak, D. A. and Morel, F. M. ۱۹۹۰. Surface complexation modeling: Hydrous ferric oxide. John Wiley & Sons, New York.

Sansome, F. W. and Philipp, J. ۲۰۰۷. Recent advances in plant genetics (۲nd ed.). Michigan: Blakiston's Son & Co., Michigan

فصلی از یک کتاب (که هر فصلی نویسنده جداگانه دارد)

کافی، م. ۱۳۸۷. فیزیولوژی تولید محصولات زراعی. در: کوچکی، ع. و خواجه حسینی، م. (ویراستاران). زراعت نوین. ص ۳۸۸-۴۱۹. انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد. مشهد.

Barrs, H. D. ۱۹۶۸. Determination of water deficits in plant tissues. pp ۳۳۵-۳۶۸. In: Kozolovski T. (ed.), Water Deficits and Plant Growth, Vol ۱, Academic Press, New Delhi.

Huang, B. ۲۰۰۰. Role of morphological and physiological characteristic in drought resistance of plants. pp: ۳۹-۶۴. In: Wilkinson, R. E. (ed.) Plant Environmental interaction. Marcel Dekker Inc. New York.

Johnson, D. W. and Todd, D. E. ۱۹۹۸. Effects of harvesting intensity on forest productivity and soil carbon storage. p. ۳۵۱-۳۶۳. In Lal, R., Kimble, J. M., Follett, R.F. and Stewart, B. A. (eds.). Management of carbon sequestration in soils. Advances in Soil Science. CRC Press, Boca Raton, FL.

مقاله در مجموعه مقالات کنفرانس ها، سمپوزیوم ها و کارگاه های آموزشی

توکلی، ا.، مظاهری، د.، امید تبریزی، ا. ح. و پیغمبری، س. ع. ۱۳۸۱. بررسی اثر قطع آبیاری در مراحل مختلف رشد بر روی عملکرد، اجزای عملکرد و عملکرد روغن گلرنگ بهاره. ۱۲۰-۱۲۵. چکیده مقالات هفتمین کنگره علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران. ۲-۴ شهریور ماه ۱۳۸۱. مؤسسه تحقیقات، اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج.

Power, J. F. and Biederbeck, V. O. ۱۹۹۱. Role of cover crops in integrated crop production systems. p. ۱۶۷-۱۷۴. In W. L. Hargrove (Ed.) Cover crops for clean water. Proc. Int. Conf., Jackson, TN. ۹-۱۱ Apr. ۱۹۹۱. Soil and Water Conserv. Soc., Ankeny, IA.

پایان نامه

زمانی، ا. ۱۳۸۸. بررسی برخی جنبه های مورفولوژیکی و فیزیولوژیکی پیری در بذر گلرنگ. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران.

Kirkegaard, J. A. ۱۹۹۰. Effect of compaction on the growth of pigeon pea on clay soils. Ph. D. Thesis. Univ. of Queensland, St Lucia, QLD, Australia.

مقالات در مجله های اینترنتی

Doerge, T. A. ۲۰۰۲. Variable-rate nitrogen management creates opportunities and challenges for corn producers. Available at www.plantmanagementnetwork.org/cm/. Crop Manage. doi:10.1094/cm-2002-0905-01-RS.

Kampf, S. K., Salazar, M. and Tyler, S.W. ۲۰۰۲. Preliminary investigations of effluent drainage from mining heap leach facilities [Online]. Available at www.vadozezonejournal.org. *Vadose Zone J.* ۱:۱۸۶-۱۹۶.

Zhang, Q., Davis, L. C. and Erickson, L. E. ۱۹۹۸. Effect of vegetation on transport of groundwater and nonaqueous-phase liquid contaminants. Available at www.engg.ksu.edu/HSRC/JHSR/. *J. Hazard. Subst. Res.* ۱:Article ۸.

وب سایت یک سازمان بدون نام نگارنده

آمارنامه کشاورزی. ۱۳۸۶. وزارت جهاد کشاورزی. دفتر آمار و فناوری اطلاعات. قابل دسترس در:

<http://www.agri-jahad.ir>

Food and Agriculture Organization. ۲۰۰۸. Agricultural biodiversity in FAO. Available at: <http://www.fao.org/biodiversity>

نرم افزار و منابع مربوط به نرم افزار

Fick, G. W. ۱۹۸۱. ALSIM ۱ (LEVEL ۲) user's manual. Agron. Mimeo ۸۱-۳۵. Dep. of Agron., Cornell Univ., Ithaca, NY. USA.

Minitab. ۱۹۹۸. MINITAB ۱۲. Minitab, State College, PA.USA.

SAS Institute. ۱۹۹۴. The SAS system for Windows. Release ۶,۱۰. SAS Inst., Cary, NC. USA.

پیوست ۱ (طرح روی جلد)

آرم دانشگاه

نام دانشکده (B lotus ۱۳)

نام گروه (B lotus ۱۲)

رساله (پایان نامه) برای دریافت درجهٔ دکتری (کارشناسی ارشد)

در رشته

(B lotus ۱۲)

عنوان پایان نامه

(B titr ۱۶ bold)

تحقیق و نگارش

(B lotus ۱۴)

نام کامل نویسنده

(B lotus ۱۵ Bold)

استاد(استادان) راهنما

(B lotus ۱۴)

نام استاد(استادان) راهنما

(B lotus ۱۵ Bold)

تاریخ دفاع

(B lotus ۱۴)

شماره پایان نامه

(B lotus ۱۴)

پیوست ۲ (صفحه عنوان)

آرم دانشگاه

نام دانشکده (B lotus ۱۳)

نام گروه (B lotus ۱۲)

رساله (پایان نامه) برای دریافت درجه دکتری (کارشناسی ارشد)

در رشته

(B lotus ۱۲)

عنوان پایان نامه

(B titr ۱۶ bold)

تحقیق و نگارش

(B lotus ۱۴)

نام کامل نویسنده

(B lotus ۱۵ Bold)

استاد(استادان) راهنما

(B lotus ۱۴)

نام استاد(استادان) راهنما

(B lotus ۱۵ Bold)

استاد(استادان) مشاور

(B lotus ۱۴)

نام استاد(استادان) مشاور

(B lotus ۱۵ Bold)

تاریخ دفاع

(B lotus ۱۴)

University of Zanjan
(Times new Roman ۱۳)

Faculty
(Times new Roman ۱۲)

Department
(Times new Roman ۱۱)

A thesis presented for
the degree of M. Sc. (or Ph. D.) in

The name of the discipline
(Times new Roman ۱۲)

Thesis title
(Times new Roman ۱۸ Bold)

By
(Times new Roman ۱۳)

Author
(Times new Roman ۱۴ Bold)

Supervisor
(Times new Roman ۱۳)

Supervisor name
(Times new Roman ۱۴ Bold)

Advisor
(Times new Roman ۱۳)

Advisor name
(Times new Roman ۱۴ Bold)

پیوست ۴ (طرح پشت جلد انگلیسی)

University of Zanjan

(Times new Roman ۱۳)

Faculty

(Times new Roman ۱۲)

Department

(Times new Roman ۱۱)

A thesis presented for
the degree of M. Sc. (or Ph. D.) in

The name of the discipline

(Times new Roman ۱۲)

Thesis title

(Times new Roman ۱۸ Bold)

By

(Times new Roman ۱۳)

Author

(Times new Roman ۱۴ Bold)

Supervisor

(Times new Roman ۱۳)

Supervisor name

(Times new Roman ۱۴ Bold)

دانشگاه سبزگان

دانشکده کشاورزی
گروه زراعت و اصلاح نباتات

نمونه روی جلد پایان نامه

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد (M. Sc.)
در رشته زراعت

**تأثیر پیش تیمار با سالیسیک اسید بر برخی خصوصیات مورفولوژیک گلرنگ
(*Carthamus tinctorius* L.) تحت تنش کم آبی**

تحقیق و نگارش

رامین بالجانی

استاد راهنما

دکتر فرید شکاری

پاییز ۱۳۸۹

دانشگاه سبزگان

دانشکده کشاورزی

گروه زراعت و اصلاح نباتات

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد (M. Sc.)

در رشته زراعت

نمونه صفحه عنوان فارسی

**تأثیر پیش تیمار با سالیسیلیک اسید بر برخی خصوصیات مورفولوژیک گلرنگ
(*Carthamus tinctorius* L.) تحت تنش کم آبی**

تحقیق و نگارش

رامین بالجانی

استاد راهنما

دکتر فرید شکاری

اساتید مشاور

دکتر جلال صبا

مهندس کامران افصحی

بهار ۱۳۸۹

University of Zanjan
Faculty of Agriculture
Department of Agronomy and Plant Breeding

نمونه صفحه عنوان انگلیسی

A thesis presented for the degree of
M. Sc. in Agronomy

**Effects of priming with salicylic acid on some
morphological and physiological traits of safflower
(*Carthamus tinctorius* L.) under water deficit stress**

By
Ramin Baljani

Supervisor
Farid Shekari

Advisors
Jalal Saba
Kamran Afsahi

Fall ۲۰۱۱

University of Zanjan
Faculty of Agriculture
Department of Agronomy and Plant Breeding

نمونه پشت جلد پایان نامه

A thesis presented for the degree of
M. Sc. in Agronomy

**Effects of priming with salicylic acid on some
morphological and physiological traits of safflower
(*Carthamus tinctorius* L.) under water deficit stress**

By
Ramin Baljani

Supervisor
Farid Shekari

July ۲۰۱۰
Thesis no.
۴۵